

ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837

Γραμματεία Συγκλήτου

Αθήνα, 31-3-2021

Ταχ. Δ/νση: Πανεπιστημίου 30

Πληροφορίες: Γεωργία Νικολοπούλου

Τηλέφωνο: 210 368.9765

e-mail: gnikolop@uo.gr

Αρ. Πρωτ.:

ΠΡΟΣ: -Την Υπουργό Παιδείας
και Θρησκευμάτων

ΚΟΙΝ: -Διεύθυνση Εξετάσεων και
Πιστοποιήσεων Τμήμα Α'
-Πρύτανη του ΕΚΠΑ
-Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών
Υποθέσεων και Φοιτητικής
Μέριμνας κ. Δημ. Καραδήμα
-Διεύθυνση Εκπαίδευσης
και Έρευνας ΕΚΠΑ

ΘΕΜΑ Καθορισμός του συντελεστή της ΕΒΕ για κάθε Σχολή/Τμήμα και του
1^ο: συντελεστή ΕΒΕ ειδικών μαθημάτων και πρακτικών δοκιμασιών.

Κυρία Υπουργέ,

Σας γνωρίζουμε ότι η Σύγκλητος του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών στη συνεδρία της 30ής-3-2021 συζήτησε διεξοδικά το θέμα της εφαρμογής της Ελάχιστης Βάσης Εισαγωγής (ΕΒΕ) στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, καθώς και το θέμα του συντελεστή της ΕΒΕ του Νόμου 4777/2021 (ΦΕΚ 25 τ.Α). Το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο έχει έγκαιρα επισημάνει την ανάγκη για τον εξορθολογισμό της βάσης εισαγωγής στα ΑΕΙ της χώρας, ώστε η βαθμολογία εισαγωγής των εισακτέων να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Η Σύγκλητος καθόρισε τον συντελεστή της ΕΒΕ για κάθε Σχολή ή Τμήμα του ΕΚΠΑ σύμφωνα με τις προτάσεις των Σχολών ή των Τμημάτων, όπως ο νόμος προβλέπει. Κατά τη διάρκεια της συζήτησης, αναγνωρίστηκε η ανάγκη επίλυσης του προβλήματος το οποίο δημιουργείται από την πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση υποψηφίων με πολύ χαμηλές επιδόσεις στις πανελλαδικές εξετάσεις. Παράλληλα, όμως, εκφράστηκε έντονος προβληματισμός εκ μέρους πολλών μελών της Συγκλήτου σχετικά με την εφαρμογή της ΕΒΕ, ο οποίος προκύπτει από το

γεγονός ότι δεν προηγήθηκε ουσιώδης διάλογος με την ακαδημαϊκή κοινότητα πριν την υιοθέτηση του μέτρου και από τη μερική αντιμετώπιση του θέματος: δεν ελήφθησαν υπόψιν οι ειδικές συνθήκες της περιόδου πανδημίας COVID-19 και οι ειδικές ανάγκες και ιδιαιτερότητες πολλών Τμημάτων. Επομένως, κρίθηκε αναγκαίο να τεθεί ο εν λόγω προβληματισμός υπόψιν της πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου.

Αναλυτικότερα:

Μερική αντιμετώπιση του θέματος

1. Η υιοθέτηση της ΕΒΕ δεν λύνει το πρόβλημα της υπέρμετρης διόγκωσης του αριθμού των εισαγομένων σε πολλά Τμήματα και Σχολές του ΕΚΠΑ. Ο εκάστοτε προτεινόμενος αριθμός εισακτέων από τα Τμήματα αναπροσαρμόζεται αρχικά, πάντοτε αυξανόμενος, από το Υπουργείο Παιδείας και στη συνέχεια διογκώνεται υπέρμετρα με την προσθήκη ειδικών κατηγοριών (ομογενών, αλλοδαπών, αθλητών, κατατακτηρίων κ.λπ.) και, κυρίως, διά των μετεγγραφών.¹ Στο θέμα των μετεγγραφών, πάγια θέση του Ιδρύματος μας είναι ότι θα πρέπει η Πολιτεία να αναλάβει τη στήριξη των οικονομικά ασθενέστερων φοιτητών, ώστε να μπορέσουν να σπουδάσουν στο Πανεπιστήμιο που εισάγονται. Δεν είναι ούτε ακαδημαϊκά ούτε ηθικά ορθό να ασκείται κοινωνική πολιτική μέσω της διαδικασίας των μετεγγραφών, πολύ περισσότερο μάλιστα όταν η ισχύουσα διαδικασία λειτουργεί ανασταλτικά στην ανάπτυξη των περιφερειακών Πανεπιστημίων και, με την εισαγωγή και της ΕΒΕ, ενδέχεται να οδηγήσει σταδιακά στη συρρίκνωσή τους.
2. Με δεδομένες, όμως, τις ισχύουσες προβλέψεις των σχετικών με τις μετεγγραφές διατάξεων, θα πρέπει να διευκρινιστεί το εξής: Για τη διενέργεια της μετεγγραφής, ως «βάση εισαγωγής» του Τμήματος από την οποία αφαιρούνται τα 2.750 μόρια, εκλαμβάνεται ο αριθμός των μορίων που συγκέντρωσε ο τελευταίος εισακτέος στο Τμήμα, όπως αναφέρει ο Νόμος 4692/2020, ή θεωρείται πλέον η Ελάχιστη Βάση Εισαγωγής του Τμήματος, σύμφωνα με τον πιο πρόσφατο Νόμο 4777/2021.
3. Η ΕΒΕ δεν είναι δυνατόν να υπολογισθεί με σχετική ακρίβεια για τους εξής λόγους:
  - α) Θα εφαρμοστεί επί του πανελλήνιου μέσου όρου των τεσσάρων θεωρητικών μαθημάτων (και των ειδικών ή πρακτικών μαθημάτων) που θα εξεταστούν στις φετινές εξετάσεις, ενώ τα στοιχεία που εδόθησαν και με βάση τα οποία γίνονται οι υπολογισμοί είναι του προηγούμενου έτους μόνο και αφορούν αποκλειστικά στο ΕΚΠΑ.

¹ Ενδεικτικά αναφέρονται τα παραδείγματα της Νομικής (κανονικά επιτυχόντες: 435, τελικός αριθμός εγγεγραμμένων κατά το τρέχον ακαδημαϊκό έτος: 717), της Νοσηλευτικής (πρόταση τμήματος: 80, αριθμός κανονικά εισακτέων: 140, τελικός αριθμός εγγεγραμμένων: 180) και του ΤΕΑΠΗ (πρόταση τμήματος: 80, αριθμός κανονικά εισακτέων: 150, τελικός αριθμός εγγεγραμμένων: 321)!

- β) Δεν είναι γνωστός ο αριθμός των υποψηφίων που θα επιλέξουν να εισαχθούν σε κάθε Τμήμα. Είναι προφανές, επομένως, ότι οι όποιες εκτιμήσεις για το ύψος της ΕΒΕ αποτελούν γενικές προβλέψεις που δεν στηρίζονται σε πραγματικά δεδομένα.
4. Η εφαρμογή της ΕΒΕ προσδίδει στις Πανελλαδικές Εξετάσεις τα χαρακτηριστικά διαγωνισμού και όχι εξετάσεων. Η πλέον λογική εξέλιξη εφαρμογής της προσέγγισης αυτής θα είναι αφενός η αποθάρρυνση μέρους των βαθμολογικά ασθενέστερων αποφοίτων Λυκείου να συμμετέχουν στις Πανελλαδικές εξετάσεις και αφετέρου η καλύτερη προετοιμασία εκείνων που θα λαμβάνουν μέρος. Αποτέλεσμα αυτού θα είναι η σημαντική και συνεχής αύξηση του μέσου όρου των βαθμολογιών και συνεπώς η αδυναμία πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση μαθητών με μέσο όρο βαθμολογίας αισθητά υψηλότερο από την αριθμητική βάση της 20βάθμιας κλίμακας (10). Η θεραπεία του προβλήματος αυτού με την προσαρμογή του εύρους του συντελεστή της ΕΒΕ κάθε έτος, ώστε η βάση εισαγωγής να παραμένει περίπου στα ίδια επίπεδα, θα συνεπάγεται ότι εφαρμόστηκε ένα πολύπλοκο σύστημα, το οποίο οδηγεί στην απλή παραδοχή ότι η βάση εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση είναι 8 ή 9. Σε αντίθετη περίπτωση, ο αριθμός των εισακτέων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση θα συρρικνώνεται συνεχώς για αρκετά έτη, με σημαντικό ρυθμό τα πρώτα και μικρότερο τα επόμενα.

• **Ειδικές συνθήκες**

Προβληματίζει ιδιαίτερα το γεγονός ότι το μέτρο της ΕΒΕ εφαρμόζεται σε μια σχολική χρονιά κατά την οποία η εκπαίδευτική διαδικασία δεν διεξάγεται κανονικά, ενώ οι μαθητές που θα εξεταστούν στις Πανελλαδικές εξετάσεις δεν έχουν αποκτήσει εξοικείωση με υψηλού επιπέδου εξετάσεις με φυσική παρουσία. Η σχεδόν πλήρης απουσία κανονικής εκπαίδευσης και εκ του σύνεγγυς διδασκαλίας, η έλλειψη εξοικείωσης των υποψηφίων με την εξεταστική διαδικασία, η αβεβαιότητα και η εξ αυτής και των γενικότερων συνθηκών προερχόμενη ψυχολογική πίεση αποτελούν ισχυρούς παράγοντες, ικανούς να οδηγήσουν σε αποτυχία μαθητές οι οποίοι σε κανονικές συνθήκες δεν θα είχαν κανένα πρόβλημα. Αυτό σημαίνει ότι η εφαρμογή των συντελεστών της ΕΒΕ δεν θα στερήσει απλώς την πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση από σημαντικό αριθμό αποφοίτων Λυκείου με χαμηλές επιδόσεις, αλλά και από μαθητές ικανούς, οι οποίοι θα αποτύχουν λόγω των συνθηκών. Τέλος, πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι αυτά θα συμβούν σε μια στιγμή που, δυστυχώς, δεν υπάρχει οργανωμένη επαγγελματική εκπαίδευση, η οποία μπορεί να υποσχεθεί και να δώσει αξιόπιστη επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση επιπέδου 5.

• **Ιδιαιτερότητες των Τμημάτων**

Το ΕΚΠΑ έχει έναν αριθμό Τμημάτων με σημαντική εκπαίδευτική και ερευνητική προσφορά στην κοινωνία και στη χώρα, τα οποία είναι δυνατόν να

υποστούν τις συνέπειες της εφαρμογής της ΕΒΕ η οποία γίνεται με τον ίδιο τρόπο παντού χωρίς τις αναγκαίες διαφοροποιήσεις. Ειδικότερα:

1. Τα **Τμήματα ξένων γλωσσών και φιλολογιών** αποτελούν συνδετικούς κρίκους ανάμεσα στην Ελλάδα και σε σημαντικές χώρες-εταίρους μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση (και όχι μόνο), ενώ η αυτόνομη πορεία τους είναι σημαντική για τη χώρα και το Πανεπιστήμιό μας και τόσο σε επίπεδο διεθνών σχέσεων όσο και άσκησης πολιτισμικής διπλωματίας. Η εφαρμογή της ΕΒΕ ενδέχεται να οδηγήσει σε μείωση, σημαντική σε ορισμένες περιπτώσεις, των εισαγομένων φοιτητών. Ας σημειωθεί μάλιστα ότι η μείωση του αριθμού των φοιτητών θα προκύψει όχι ως επιτυχές αποτέλεσμα του μέτρου (βελτίωση του επιπέδου των εισαγομένων), αλλά ως παράπλευρη απώλεια, για τους εξής λόγους:
    - Τα εν λόγω Τμήματα θεραπεύουν ξένες Γλώσσες και Φιλολογίες (Τμήμα Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας, Τμήμα Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας) και, επομένως, οι όποιες επιδόσεις των υποψηφίων στα Αρχαία Ελληνικά, στα Νέα Ελληνικά, στην Ιστορία και στα Λατινικά (μαθήματα που λαμβάνονται υπόψη για τον καθορισμό της ΕΒΕ) δεν διασφαλίζουν ότι οι εισαγόμενοι θα έχουν την ικανότητα να ανταποκριθούν με επιτυχία στις απαιτήσεις του Προγράμματος Σπουδών (τα μαθήματα διδάσκονται στην αντίστοιχη γλώσσα) και του επιστημονικού κλάδου που το Τμήμα θεραπεύει.
    - Πολλοί υποψήφιοι φοιτητές είναι γόνοι Ελλήνων μεταναστών (από γερμανόφωνες, ισπανόφωνες κ.ά. χώρες) ή και παιδιά μικτών γάμων, με επακόλουθη δυσκολία στην Ελληνική Γλώσσα.
    - Ορισμένες από τις ξένες γλώσσες που θεραπεύονται στα εν λόγω Τμήματα, δεν διδάσκονται καν στη Μέση Εκπαίδευση (Ιταλικά, Ισπανικά), πράγμα που δυσχεραίνει ακόμα παραπάνω την προετοιμασία των υποψηφίων για τις Πανελλήνιες Εξετάσεις.
- Για τους προαναφερθέντες λόγους, θεωρούμε ότι πρέπει να ενισχυθεί η βαρύτητα της γλωσσομάθειας ως κριτήριο πρόσβασης στα Τμήματα ξένων γλωσσών και φιλολογιών και να πριμοδοτηθεί με κάποιον τρόπο το κριτήριο της πρώτης ή δεύτερης προτίμησης που δηλώνει το συνειδητό της επιλογής σπουδών στο συγκεκριμένο Τμήμα. Λόγω δε της ιδιαίτερης σημασίας της γνώσης της γλώσσας για τη φοίτηση στα ξενόγλωσσα, είναι σημαντικό η ΕΒΕ να καθορίζεται από την απόδοση των υποψηφίων φοιτητών ενιαία και στα 5 μαθήματα (4 της κατεύθυνσης και 1 η ξένη γλώσσα) και όχι από τα 4 +1 μαθήματα (δηλαδή μία ΕΒΕ για τα 4 μαθήματα και όλη μία ΕΒΕ για την ξένη γλώσσα). Με αυτόν τον τρόπο αφενός αναβαθμίζεται η ξένη γλώσσα και για την εισαγωγή φοιτητών στα ξενόγλωσσα και αφετέρου αποκτά ίση σημασία με τα υπόλοιπα «βασικά» μαθήματα. Επιπροσθέτως, εξομοιώνει τους υποψηφίους φοιτητές με αυτούς των υπολοίπων τμημάτων, καθώς δεν έχουν να αντιμετωπίσουν δύο πιθανούς αποκλεισμούς (δύο ξεχωριστές ΕΒΕ) αλλά έναν, όπως και όλοι οι υπόλοιποι υποψήφιοι.

2. Η Σχολή Επιστημών Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού αντιμετωπίζει, επίσης, ιδιαίτερα προβλήματα. Ο καθορισμός EBE στα ειδικά μαθήματα (τρία αγωνίσματα τα οποία λογίζονται ως μέσος όρος ενός) πρόκειται να εφαρμοστεί στις ερχόμενες εξετάσεις. Με βάση τα περσινά δεδομένα αυτό σημαίνει ότι κινδυνεύουν να μην εισαχθούν αρκετοί υποψήφιοι οι οποίοι θα έχουν πολύ υψηλή επίδοση στα θεωρητικά μαθήματα και πολύ χαμηλή επίδοση στα αγωνίσματα (ειδικά μαθήματα).² Ακόμα και αν πρυτανεύει η άποψη ότι ο καλός μαθητής και μέτριος αθλητής δεν αξίζει να γίνει γυμναστής, τίθεται το ερώτημα γιατί αυτό αποφασίζεται τρεις μήνες πριν από τις εξετάσεις, στο μέσο μιας χρονιάς πανδημίας, κατά την οποία τα γήπεδα ήταν κλειστά για προπονήσεις με την επίβλεψη καθηγητή Φυσικής Αγωγής.

Η Σύγκλητος του ΕΚΠΑ στη διεξοδική συζήτηση που διεξήγαγε επί του θέματος κατέληξε στην επισήμανση και καταγραφή των προβλημάτων τα οποία αναφέρθηκαν παραπάνω και τα οποία είναι δυνατόν να προκύψουν από την άμεση εφαρμογή της EBE. Με αίσθημα ακαδημαϊκής ευθύνης προς τους μαθητές και τις οικογένειές τους, που εδώ και ένα έτος βρίσκονται σε καθεστώς καθημερινής πίεσης λόγω της πανδημίας και των συνεπαγόμενων ανατροπών στις εκπαιδευτικές, κοινωνικές, οικονομικές και εργασιακές συνθήκες, η Σύγκλητος θεωρεί επιβεβλημένη την επανεξέταση της σκοπιμότητας εφαρμογής του μέτρου της ελάχιστης βάσης εισαγωγής κατά την τρέχουσα σχολική χρονιά. Και τούτο γιατί οι αιβεβαιότητες που διαπιστώνονται αυτή την περίοδο είναι πολύ πιθανό να επηρεάσουν αρνητικά την απόδοση των μαθητών και κατά συνέπεια την έκβαση των προσπαθειών τους. Επιπλέον, να δοθεί η δυνατότητα να μελετηθούν καλύτερα ορισμένα παρεμπίπτοντα θέματα, να ρυθμιστούν τα σχετικά προβλήματα και να αρθούν οι παρενέργειες της πανδημίας. Η εφαρμογή του μέτρου της EBE κατά το επόμενο σχολικό έτος είναι βέβαιο ότι θα βρει τη μαθητική κοινότητα περισσότερο έτοιμη να ανταποκριθεί στη δοκιμασία των Πανελλαδικών εξετάσεων.

Ωστόσο, στη διάρκεια του έτους αυτού, μπορεί να γίνει πιλοτική προσομοίωση εφαρμογής του μέτρου της EBE και να αξιολογηθεί ο συνολικός αντίκτυπος (θετικός και αρνητικός) του μέτρου, σε πλαίσιο παραγωγικού διαλόγου με την πανεπιστημιακή κοινότητα.

² Για παράδειγμα, υποψήφιος ο οποίος συνέλεξε ομαδικά 19.550 μόρια, τα οποία προέρχονταν από επίδοση 18,1 και 7,0 στα πανελλαδικά εξεταζόμενα θεωρητικά και ειδικά (πρακτικά) μαθήματα, αντίστοιχα, θα αποτυγχάνει με το «σύστημα EBE» στα πρακτικά μαθήματα. Ο υποψήφιος αυτός εισήχθη πέρυσι στο ΤΕΦΑΑ, ΕΚΠΑ.

Τέλος, η Σύγκλητος, σε εφαρμογή της εγκυκλίου σας περί καθορισμού των συντελεστή της ΕΒΕ για κάθε Σχολή/Τμήμα και τον συντελεστή ΕΒΕ ειδικών μαθημάτων και πρακτικών δοκιμασιών με αρ. πρωτ. Φ.251/24624/A5/2-3-2021, **καθορίζει** -βάσει των υποβληθεισών προτάσεων εκ μέρους των Σχολών και Τμημάτων- τον συντελεστή της Ελάχιστης Βάσης Εισαγωγής για κάθε Σχολή/Τμήμα του ΕΚΠΑ, καθώς και τον συντελεστή Ελάχιστης Βάσης Εισαγωγής ειδικών μαθημάτων και πρακτικών δοκιμασιών για την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση το ακαδημαϊκό έτος 2021-2022, σύμφωνα με τον πίνακα που ακολουθεί.

	ΤΜΗΜΑ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΒΑΡΥΤΗΤΑΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΒΑΡΥΤΗΤΑΣ ΕΙΔΙΚΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ
1	Θεολογίας	0,80	
2	Κοινωνικής Θεολογίας και Θρησκειολογίας	0,80	
3	Νομικής	1,20	
4	Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης	1,20	
5	Οικονομικών Επιστημών	1,20	
6	Επικοινωνίας και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης	1,00	0,80
7	Τουρκικών Σπουδών και Σύγχρονων Ασιατικών Σπουδών	1,00	
8	Κοινωνιολογίας	1,00	
9	Διοίκησης Επιχειρήσεων και Οργανισμών	1,20	
10	Διαχείρισης Λιμένων και Ναυτιλίας	0,95	
11	Ψηφιακών Τεχνών και Κινηματογράφου	0,80	
12	Φιλολογίας	1,00	
13	Ιστορίας και Αρχαιολογίας	1,00	
14	Φιλοσοφίας	1,10	
15	Παιδαγωγικό Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης	0,80	
16	Ψυχολογίας	0,96	
17	Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας	0,90	0,90
18	Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας	0,80	0,70
19	Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας	0,80	0,70
20	Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας	0,80	0,70
21	Ισπανικής Γλώσσας και Φιλολογίας	0,80	0,70
22	Μουσικών Σπουδών	0,90	0,80
23	Θεατρικών Σπουδών	0,90	
24	Ρωσικής Γλώσσας και Φιλολογίας & Σλαβικών Σπουδών* *αφορά την Εισαγωγική Κατεύθυνση ΡΩΣΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ & ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ. Η εισαγωγική κατεύθυνση ΣΛΑΒΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ δεν είναι ενεργή.	0,90	
25	Φυσικής	1,20	
26	Χημείας	1,20	
27	Μαθηματικών	1,20	
28	Βιολογίας	1,20	
29	Γεωλογίας και Γεωπεριβάλλοντος	0,95	
30	Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών	1,20	
31	Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης	1,05	
32	Αεροδιαστημικής Επιστήμης και Τεχνολογίας	0,90	
33	Τεχνολογιών Ψηφιακής Βιομηχανίας	0,85	
34	Ιατρικής	1,20	

35	Οδοντιατρικής	1,20	
36	Φαρμακευτικής	1,20	
37	Νοσηλευτικής	1,20	
38	Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπαίδευσης	1,20	
39	Εκπαίδευσης & Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία	Δεν υπέβαλε πρόταση	
40	Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού	0,80	0,70
41	Αγροτικής Ανάπτυξης, Αγροδιατροφής και Διαχείρισης Φυσικών Πόρων	0,80	

Ο Πρύτανης

